

گزارش

امروز پایان دوران سرپرستی وزارت راه
■ شرق: در حالی که دوره قانونی سرپرستی علی نیکزاد در وزارت راه و ترابری امروز به پایان رسید، هنوز فردی به عنوان وزیر جدید راه معرفی نشده است. پس از عزل حمید بهبهانی در جریان استیضاح ۱۲ بهمن سال گذشته، احمدی نژاد طی حکمی علی نیکزاد وزیر مسکن و شهرسازی را با حفظ سمت به عنوان سرپرست وزارت راه و ترابری منصوب کرد. امروز سه ماه است که وزارت راه و ترابری وزیر ندارد و با سرپرست اداره می شود؛ علی نیکزاد، از بهمن ماه سال گذشته، مسوولیت خود در وزارتخانه های راه و مسکن را «روح و فرد» کرده و نییمی از ایام هفته را در وزارت مسکن و شهرسازی و نیم دیگر را در وزارت راه و ترابری می گذراند.
در حالی است که طبق اصل ۱۳۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی، وزارتخانه های بدو وزیر، حاکمتر تامدت سه ماه می توانند با سرپرست اداره شوند و رئیس جمهور باید قبل از انقضای این مدت، فردی را برای اخذ رای اعتماد به مجلس معرفی کند.
از این روه، امروز آخرین روز قانونی سرپرستی نیکزاد و مودی است که رئیس جمهور باید وزیر پیشنهادی خود برای وزارت راه و ترابری را به مجلس معرفی کند. هر چنداگر دقیق تر موضوع را در نظر بگیریم باید گفت رئیس جمهور باید خیلی پیشتر از این فرد مورد نظرش را معرفی می کرد تا قبل از انقضای مهلت سه ماهه، پروسه رای اعتماد ای شود، چه آنکه به فرض معرفی وزیر پیشنهادی تا پایان وقت اداری امروز نیز تشکیل جلسه برای بررسی برنامه ها، سوابق و توانمندی های وزیر پیشنهادی در مجلس و رای گیری به روزهای دیگر موکول می شود و این همه در حالی است که ادامه سرپرستی نیکزاد عملا از امروز به بعد فزاینر از قانون خواهد بود.
این مساله با در نظر گرفتن مصوبه دولت مبنی بر ادغام وزارتخانه های راه و مسکن ابعاد تازه تری هم پیدا می کند و آن اینکه اکنون نه تنها وزارت راه وزیر ندارد بلکه تکلیف وزارت ادغام شده راه و مسکن نیز در هاله ای از ابهام قرار دارد.

خبر

منتظر هدایت و ارشادهای جامعین هستیم

■ ایستنا: یک عضو فراکسیون اصولگرایان مجلس گفت: اصولگرایان در شرایط کنونی منتظر هدایت و ارشادهای جامعین هستند. حسن غفوری فرد در این باره گفت: با توجه به آنکه اصولگرایان همیشه زیر چتر حمایتی روحانیت حرکت می کنند و با توجه به اقدامات بسیار اساسی که جامعه و روحانیت مبارز و جامعه مدرسین حوزه علمیه قم انجام داده اند، اصولگرایان و به خصوص جبهه پیروان خط امام (ره) و رهبری در شرایط کنونی منتظر هدایت و ارشادهای جامعین هستند.

لزوم فعال شدن کمیته امنیتی ایران و قزاقستان

■ فارس: معاون وزیر کشور با اشاره به دیدار خود با وزیر کشور قزاقستان گفت: در این ملاقات بر فعال شدن کمیته امنیتی میان ایران و قزاقستان که در موافقت نامه یی مابین دو کشور وجود دارد، تاکید کردیم. علی عبداللهی، معاون امنیتی انتظامی وزیر کشور با اشاره به سفر اخیر خود به «استانه»، پایتخت کشور قزاقستان جهت شرکت در اجلاس شانگهای گفت: در این سفر دوره ویژه دیدارهایی با برخی مقامات کشورهای شرکت کننده در این اجلاس داشتیم. وی مقابله با تروریسم، افراط گرایی، موادمخدر و تردهای غیرمجاز مرزی را از جمله مباحث مطرح شده در اجلاس شانگهای برشمرد و تاکید کرد: در این میان کشورهای ناظر شرکت کننده در اجلاس شانگهای که ایران، پاکستان و هند هستند، فقط بنده به نمایندگی از جمهوری اسلامی ایران سخنرانی کردم.

دیدار صالحی باوزیر خارجه مصر

■ فارس: علی اکبر صالحی، وزیر امور خارجه کشورمان ضمن تأیید خبر دیدارش با نبیل العربی، وزیر خارجه مصر در بالی اندونزی گفت: ایران، مصر و کوپا در حال حاضر اعضای ترویپیکای جنبش عدم تعهد (نم) هستند و وزاری خارجه سه کشور قرار است در اجلاس وزرای خارجه جنبش عدم تعهد در بالی اندونزی، در خصوص فعالیت های جنبش عدم تعهد با یکدیگر دیدار و رایزنی کنند. وی با اشاره به ریاست ایران بر جنبش عدم تعهد در سال آینده میلادی (۲۰۱۲) اظهار داشت: در این نشست سه جانبه در خصوص فعالیت های جنبش عدم تعهد بحث و تبادل نظر خواهد شد. صالحی در عین حال خاطر نشان کرد: در این اجلاس با نبیل العربی، وزیر خارجه مصر دیدار و در خصوص مسائل مربوط به جنبش عدم تعهد و موضوعات دوجانبه گفت و گو خواهیم کرد.

هیچگاه در موضوع مفاسد اقتصادی مورد خطاب رهبر نبودیم

■ مهر: محمدنبی حبیبی دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی درخصوص اقدامات این حزب در مقابله با مفاسد اقتصادی گفت: حزب مؤتلفه در قوای مقننه، مجریه و قضاییه حضور نداشته و هیچگاه مورد خطاب پیام مقام معظم رهبری و مردم نبوده است. وی با بیان اینکه به نظر مادر متحقق این فرامین ما فاصله قابل توجهی داریم و هر سه قوه ملزم هستند که بیش از این تلاش کنند، گفت: عملکرد دستگاه های حکومتی و قوا در زمینه مبارزه با مفاسد اقتصادی مثبت نبوده است.

تبعیض در برخورد با دانه درشت ها همواره مورد اعتراض است

■ ■ ■

تعریف دقیقی از مفاسد اقتصادی در قانون وجود دارد؟
حقیقت این است که در قوانین جزایی کشور ما تعریف مشخصی از مفاسد اقتصادی وجود ندارد و محدوده جرایمی که در این حوزه می گنجد، مشخص نشده است. از طرف دیگر تنوع تعداد جرایمی که نوعاً می تواند در این حوزه بگنجد، آنقدر زیاد است که قرار دادن آن در چهارچوب تعریف مشخص مفاسد اقتصادی، تقریباً امکان پذیر نیست.

با این حال آیا نباید تعریف مشخصی از این موضوع در قانون وجود داشته باشد و اساساً چرا قانون گذار دغدغه ای برای گنجاندن تعریفی از مفاسد اقتصادی نداشته؟ آیا به دلیل امکان پذیر نبودن آن در چهارچوب تعریف مشخصی بوده یا اینکه در زمان تصویب قانون کسی مر تکب این گونه جرایم نمی شده است؟

البته لازم بود قانون گذار تعریفی از این جرم را به طور مشخص ارایه می کرد. در حقیقت مراد آن بوده است که هر جرمی که در ادامه عنوان می کنم در زمره مفاسد اقتصادی قرار می گیرد.

اکنون بر اساس چه قانونی مر تکبان این گونه جرایم مجازات می شوند؟
می توان گفت تعریف شاملی که بتواند جرایم اقتصادی را مشخص کند این است که هر فعل مجرمانه ای که به موجب آن در اموال دولتی یا موسسات عمومی یا شرکتها و موسسات وابسته به دولت تصرفات غیر قانونی به نفع فرد یا دیگران صورت گیرد و به موجب آن ضرر و زیان مادی و معنوی به این موسسات وارد آید، می تواند در چهارچوب مفاسد اقتصادی مورد تعقیب قرار گیرد. این تعریف اگرچه مانع از ورود موارد دیگر نیست ولی می تواند وافی به مقصود باشد. چنانکه تصرف عام در اموال دولتی، رانت خواری، اختلاس، سرقت، خیانت در امانت، خرید و فروش موافقت نامه های دولتی و امتیازاتی که به موجب آن برای افراد با شرایط خاص تسهیلات پولی و مالی ایجاد می کند و همچنین اخذ تسهیلات از بانکها و موسسات مالی به منظور خاص و استفاده از آن در غیر موارد در خواست شده و نیز اختال در نظام اقتصادی کشور موضوع قانون خاص مصوب ۱۳۶۷ و جرایم موضوع قانون تشدید مجازات کلاهبرداری، ارتشاء، وابسته به دولت تصرفات غیر قانونی به نفع فرد یا دیگران صورت قرار گیرد. هر چند ممکن است بعضی از موارد این جرایم در بانکهای خصوصی یا موسسات دولتی نیز صورت گیرد و به نحوی موجب خروج بخشی از ثروت ملی از کشور شود.

پس بر خورد صریح صورت گرفتن با مقوله مفاسد اقتصادی را نمی توان به مشخص نبودن مصادیق آن بر تبت

صالح نیکبخت در گفت و گو با «شرق»:

تبعیض در برخورد با دانه درشت ها همواره مورد اعتراض است

بله، در ست است. همان طوری که بحث تبعیض در بر خورد با دانه درشت ها یا نزدیکیان بعضی از مسوولان همواره مورد اعتراض مردم یا افکار عمومی قرار گرفته است، ولی چون تعریف مشخص و محدوده این جرایم مشخص نشده به عمد یا غیر عمد اقدام های لازم در این مورد به صورت یکسان صورت نمی گیرد. چنانچه گاهی موضوعی با نظر مقام های قضایی یا نمایندگان قوه مقننه جزو مفاسد اقتصادی تشخیص داده می شود، ولی همین موضوع مثلاً از نظر قوه مجریه جزو مفاسد اقتصادی نیست. از طرف دیگر گاهی مفسدان اقتصادی گریز گاه را طوری مشخص می کنند که راه فرار و به قول معروف جایی برای اعمال تبصره ها را باز بگذارند.

متولی مشخصی که خلاهای قانونی را رفع کند، آیا در قانون پیش بینی شده است؟

این خلار در واقع امری نیست که توسط یک قوه خاص، مشخص و برای آن بر نامه یزی شود. چنین به نظر می رسد که همان طور که در یک کتاب بسیار خوب که از طرف مرکز پژوهش های مجلس انتشار یافته و تاکید شده این موضوع در حوزه فعالیت هر سه قوه است و تدوین قوانین لازم در این مورد نیز باید با مطالعه های قبلی توسط جامعه شناسان، حقوق دانان، اقتصاد دانان و مدیران عالی رتبه با نتیجه گیری از مطالعه های از پیش انجام شده صورت گیرد. البته تا آن زمان باید تشخیص این مساله را همان طوری که در حال حاضر نیز عمل می شود به عهده قاضی های مستقل، کار آمد و توانا در این حوزه با سابقه قضایی قاضی های دادسرا حداقل ۱۰ سال و قاضی های دادگاه های بدوی حداقل ۱۵ سال صورت گیرد. تا این رسیدگی ها هم معطل نماند و هم با تدوین تدریجی یک رویه قضایی کم کم خلا قانونی بر طر ف شود.

علاوه بر خلا قانونی و گاهی سیاسی کردن که مطرح کرد، دره گاه های دیگر این گونه مفاسد در کجاها وجود دارند؟

بدون شک اصلاح روش ها و سیستم های مدیریتی به ویژه در امور مالی و بانکی و نیز در وزارتخانه ها و موسساتی که بیشتر باین امر سر و کار دارند، یکی از ضروریات انجام این کار هستند. در مورد گریزگاه مفاسد اقتصادی و سرچشمه های این، باید هم در بخش خصوصی و هم در بخش دولتی به بانک ها و موسسات مالی و مراکز دولتی مربوط به صنایع، بازار گانی، حمل و نقل بیشتر توجه شود. زیرا بر اساس سابقه، همواره مفاسد اقتصادی از این مراکز و همچنین بعضی از بنیادها و نهادهاسر چشمه گرفته که باید در این مورد با دایت و مدیریت صحیح راه های ورود به این مراکز در مدار نظارت شده و قانونی قرار آید. البته نباید از جریمان مزایده ها، مناقصه ها و احتمال مفاسد اقتصادی تلقی نمی شود اما مثلاً استفاده از یک امتیاز کوچک در یک منطقه دو ر افتاده که چه بسا بدون سونیت عام و خاص و تعریف شده در قانون جزا صورت گرفته است از مفاسد اقتصادی به شمار می آید. به همین جهت و نیز گاهی به علت سیاسی شدن موضوعات در جات بر خورد با این مفاسد از ضربات گت مشخص و منطقی تبعیت نمی کنند و غالباً یک مساله یا یکی از موضوعات مفاسد اقتصادی در یک دوره خاص از زمان این دولت یا آن دولت بزر گتمای یا سیاه نمایی می شود و گاهی موارد مشابه اصلا مدنظر قرار نمی گیرد. با وجود اینکه از طرف مقام های مسوول در هر سه قوه اهتمام خاصی به این موضوع داده می شود. نتایج مبارزه با مفاسد اقتصادی نه مطلوب دستگاه قضایی است و نه توانسته است مردم را راضی کند و به همین جهت همواره به صحت از تبعیض در برخورد با دانه درشت ها و مع گیری از ریز دانه های این بخش می شود.

دقیقاً این موضوعی است که روی آن به شدت تاکید شده است. آیا این مساله باعث نمی شود که در عمل مبارزه با مفاسد اقتصادی دارای جنبه بازدارندگی کم تر ی باشد؟

اعمال نفوذ و همچنین قراردادهای تجاری و احداث پروژه های عمرانی نیز غافل نماند.

مساله طرح رسیدگی به اموال مسوولان دولتی، چقدر می تواند در این راستا تاثیر گذار باشد؟

این طرح پیش از این در قانون اساسی برای مقام های مشخصی پیش بینی شده که ثروت خود را قبل و بعد از تصدی آن مقام اعلام کنند.

ولی واقعیت این است که توسعه آن به صورتی که در طرح جدید مجلس وجود دارد به صورتی است که با امکانات و ظرفیت های دستگاه های نظارتی و قضایی کشور ما متناسب نیست به ویژه اینکه راه های فرار در این موارد بسته نخواهد ماند. فرهنگ سازی در این موارد چقدر می تواند راهگشا باشد؟ فرهنگ سازی در کشور ما بر مبنای روح احترام به قانون و اجرای بدون قید و شرط آن حتی اگر معترض آن باشیم و اولویت و ارجحیت قانون بر همه تصمیم ها و اقدام ها مهم ترین راهکار است.

ولی مادامی که این فرهنگ در جامعه ما قوام نگیرد که قانون بالاتر از هر نظر، سلیقه، منفعت و ضرری است، برخی بی قانونی ها و مفاسد اقتصادی به قوت خود پابر جا خواهد بود.

در این میان نقش رسانه ها را در مبارزه با مفاسد اقتصادی چقدر تاثیر گذار می دانید؟

اتفاقا یکی از مواردی که می تواند در کاهش مفاسد اقتصادی و مبارزه با آن موثر باشد، آزادی انتشار اطلاعات توسط رسانه ها است. البته این آزادی انتشار اطلاعات به معنی مع گیری یا پرورنده سازی برای دیگران نیست، بلکه رسانه ها با رعایت موازین قانونی و بدون ارتکاب جرایم نشر اکاذیب و افترا باید به دولت و قوه قضاییه یاری برسانند.

باید بگویم دقیقاً چنین کاهش مفاسد اقتصادی و آزادی رسانه ها در انعکاس حقایق و مطلع کردن مردم رابطه مستقیمی وجود دارد. همچنان که محدود کردن رسانه ها در این مورد میزان افزایش مفاسد اقتصادی و متکومت شدن این موارد را موجب می شود.

با این تفاسیر پس از گذشت ۱۰ سال از فرمان مقام معظم رهبری در مبارزه جدی سه قوه با مفاسد اقتصادی، چقدر این موضوع از حالت شعار ی خارج شده و جنبه عملیاتی پیدا کرده است؟

در این مورد واقعیت این است که مجتمع امور اقتصادی قوه قضاییه به پرونده های متعددی رسیدگی کرده و حتی در مواردی که منجر به صدور حکم محکومیت شده تشهیر (معرفی) محکومان نیز صورت گرفته است اما معلوم نیست آیا به همه اهداف رسیدگی شده یا اینکه آن اهداف تمام آن مواردی نبوده که طمع نظر بوده است.

الشرق ۸۸۶۵۴۳۹۰

■ سردرگمی در مورد نرخ کرایه تاکسی: نرخ گذاری بر مسیر تاکسی های تهران توسط تاکسیرانی سردرگمی را در مردم به وجود آورده است.

غیر کارشناسی بودن وسایط نقلیه عمومی به گونه ای است که با محاسبات نادرست نسبت به نرخ اغلب رانندگان بقیه پول مسافر را پس نمی دهند و ضمن اعتراض مسافر راننده خود را مدعی و مسافر را مقصر می داند که چرا پول خرد ندارند. بهتر است ماشین های نظارت بازرسی از پوشش دکوری بیرون آمده و بیشتر به کار آنها نظارت کنند.

یک مخاطب:
■ پیشنهادی برای تثبیت حقوق مصرف کنندگان: آقای وزیر بازرگانی، چتر حمایتی خود را از سر انجمن های حمایت از مصرف کننده بر ندارد یا تثبیت حقوق مصرف کنندگان تحقق پیدا کند.

عبدالله وافی از ساری

■ به چه دلیل حقوق ما را کم کردند: بنده کارمند بازنشسته دارایی هستم. نمی دانم به چه دلیل حقوق فروردین ماه را ۱۰۰ هزار تومان کمتر از پارسال به ما دادند و وقتی که مراجعه می کنیم می گویند حقوق عائله مندی بوده، کسر شده و در خر داده ام به شما پرداخت می شود و اینکه ما نتوانستیم در ثبت نام یا رانه ها هم شرکت کنیم. حالا چه باید بکنیم؟

یک بازنشسته
■ گله از یک آگهی تبلیغاتی: یک انتقادی داشتم درباره تبلیغات تلویزیونی در مورد تلفن همراه که خانم ها را به سیم کارت های دایمی و اعتباری تشبیه کرده و بلندگوی این تبلیغ کو دکدی بی گناه و دوزن نا آگاه بودند.

بنده از تبلیغی که پنجشنبه شب از تلویزیون پخش شد خیلی ناراحت شدم. تلویزیون جمهوری اسلامی که شعارش کرامت انسانی است چرا باید چنین تبلیغی کند؟

یک مخاطب
■ خیابانی بدون خط عابر پیاده: بنده در شماره یکگیری دارم در مورد خط عابر خیابان دماوند نرسیده به میدان امام حسین رویه روی کوچه اسلامی، تا به حال چند تصادف اینجرا رخ داده و خیلی ها کشته شدند.

هر چقدر تماس می گیریم، می گویند کارشناس تشخیص داده اینجا نیاز به خط عابر ندار. د. موقعی که همه مردند ایشان تشخیص می دهند، نیاز

محمدحسین

